

[Gade]

foreningen, sådan at vi også om et år kan se, hvordan det har virket undervejs, om metoderne har haft en effekt. Ikke alt kan jo måles, det er jeg helt på det rene med, men vi skal kunne se, om de foranstaltninger, vi sætter i værk, har en effekt, og det mener jeg er noget af det allervigtigste.

Kunstgødningsafgiften tror jeg ikke vi kommer uden om, og jeg tror, vi kan udforme den, så den bliver fornuftig. Der kommer et provenu ind, som vi måske kan føre over til støtte for mindre brug, som muligvis får behov for en ekstra støtte, således at vi ikke fører en forkert strukturudvikling igennem ved dette her.

Jeg lægger også vægt på i udvalgsarbejdet at få belyst muligheden af at inddrage etablering af biogasanlæg, og det vil jeg rose hr. Sønderby for at han også havde med.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Jeg vil nøjes med at sige noget om en enkelt ting, som jeg ikke nævnte i mit ordførerindlæg, og det er spørgsmålet om tilskud til at sikre opbevaringskapacitet. Ministeren siger, der skal være mindst til 5 måneder, og så vil han gerne give støtte til, at man kan få en større opbevaringskapacitet. Det kan selvfølgelig virke meget venligt og udmærket, men jeg synes, det er yderst problematisk, fordi det, der er tale om, jo i virkeligheden er nogle gårdudledninger, som allerede er ulovlige og har været det i masser af år. Hvis man kommer ind på, at man for at bringe ulovlige udledninger til ophør skal til at give en økonomisk præmiering, så er man virkelig ude i noget, der er temmelig giftigt. Det svarer jo til, hvis nu en virksomhed i mange år, måske de sidste 5-6 år, har udledt stoffer, som de ikke må udlede, at man så siger: ja, det er trist nok, men nu giver vi dem en økonomisk støtte, og så bringer de det sikkert til ophør. Helt konkret ville det svare til, at man fra det offentliges side sagde: nu har Superfos udledt fosfat fra deres Fredericia- virksomhed i mange år, og det må man jo egentlig ikke, så nu betaler vi dem for et fosfatfældningsanlæg. Det undergraver fuldstændig princippet om, at foreneren selv skal betale udgifterne ved at sikre et rent miljø, som ligger i miljøbeskyttelsesloven, og det synes jeg virkelig er problematisk.

Så en lille kommentar til hr. Sønderby. Det er da rigtigt nok, at der er disse prisrelationer, og det er også det, vi andre har snakket om heroppe, og hvis man tager skyklapperne fuldstændig på, er det selvfølgelig klart, at så er det en gevinst for landmanden, at han får bare 100 kg byg mere pr. hektar, selv om det har været på bekostning af en fordobling af kunstgødningsforbruget. Men det er jo fuldstændig rablende, hvis det er det, der skal være prisen for, at man holder varepriserne nede, at man holder konkurrencen. Der er jo ikke meget skæg ved at kunne spise billige gulerødder, hvis man spiser dem i en situation, hvor man er halvkvalt og på det nærmeste død. Det synes jeg ikke er særlig acceptabelt.

Jeg tror også, jeg kunne høre på hr. Sønderby til sidst, at han i virkeligheden ikke rigtig kan stå distancen. Det er svært at være den, der skal være den mest afvisende, og det kniber også med sagligheden i hans indlæg, når det kommer til stykket, for selvfølgelig skal man ikke i en miljøsag snævert diskutere, om den enkelte landmand kan få lidt mere ud af at hælde 100 kg kunstgødning mere på en mark. Det, man skal diskutere, er omkostningerne ved det set under samfundets synsvinkel.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Forinden jeg svarer ordføreren i anden omgang, skal jeg lige samle op, hvad jeg manglede fra første omgang, og det var først og fremmest til hr. Heinesen, som nævnte spørgsmålet om maksimumsgrænser.

Maksimumsgrænser er efter vores vurdering meget vanskelige at administrere. Derimod er det nok væsentligt, at vi skaber harmoni mellem husdyrhold og jordtilliggende, og en sådan harmoni må være til stede, for at vi kan opnå en optimal udnyttelse af husdyrene. Enten må dyreholdet tilpasses ejendommens jordtilliggende, eller også skal der laves aftale med naboer eller andre, så overskydende gødning kan afsættes på disse marker.

Der findes i dag for svinefarme, der er godkendt efter miljøloven, den regel, der på disse ejendomme sikrer harmonien mellem svinehold og jordtilliggende: der skal for sådanne svinefarme foreligge aftale med andre landmænd om afsætning af den mængde